

Direkte 20220819

NOTAT

Til: Forretningsudvalget

Dato: 05. juni 2023

Vaccination mod covid-19 og influenza i sæson 2023/2024

Baggrund

Regeringen har besluttet, at der skal vaccineres mod covid-19 og influenza i efteråret og vinteren 2023/2024, og at organiseringen forankres i regionerne med inddragelse af andre udførende aktører. Sundhedsstyrelsens oplæg til organisering af sæsonvaccinationsindsatsen 2023/24 har været drøftet mellem formændene i Danske Regioner og på møde i Regionsdirektørkredsen. Der forelægges en fælles sag i alle regioner, hvor det indstilles, at regionerne godkender forslag til en fælles model for organisering af vaccinationsindsatsen.

Dette notat uddyber elementer i sagen, herunder hvad forslaget har af konkret betydning for Region Hovedstaden

Sundhedsstyrelsens anbefaling for organisering af vaccinationsindsatsen sæson 2023/24

Sundhedsstyrelsen har fremlagt udkast til to modeller for organiseringen af vaccinationsindsatsen 2023/24. Sundhedsministeriet og Sundhedsstyrelsen har tilkendegivet, at den første model, hvor vaccinationsindsatsen organiseres i regionale vaccinationscentre med inddragelse af private aktører og i begrænset omfang af almen praksis, er at foretrække, da modellen i størst omfang opfylder de principper, som Sundhedsstyrelsen har udpeget som centrale på baggrund af erfaringerne fra sidste sæson.

I modellen lægger Sundhedsstyrelsen op til, at der som udgangspunkt etableres et regionalt drevet vaccinationscenter i hver sundhedsklynge. Derudover er ambitionen, at antallet af aktører skal holdes på mellem 400-600 på landsplan. Der er fra statslig side indkøbt få influenzavacciner, hvilket betyder, at

der skal være en udnyttelsesgrad på 90 % for at sikre, at der er et tilstrækkeligt antal vacciner til rådighed for målgruppen. Det er Sundhedsstyrelsens vurdering, at den foreslåede model er bedst egnet i forhold til at opnå høj udnyttelsesgrad af de knappe vaccinemængder til rådighed og andre ressourcer i den kommende vaccinationssæson.

Vaccinationsindsatsen planlægges til at starte 1. oktober 2023 med en tofaset udrulning bestående af 8 uger med jævn vaccinationskapacitet og en afrundende periode på 6 uger med lav kapacitet. Erfaringerne fra sidste vaccinationssæson viste, at det særligt er i de første uger af udrulningen, at der vaccineres mange borgere, og at der i den sidste del af den afrundende periode vaccineres færre. På den baggrund vil kapaciteten løbende blive tilpasset.

Målgruppe for covid- og influenzavaccination

Det er Sundhedsstyrelsen og Vaccinerådets vurdering, at målgruppen for vaccinationsindsatsen 2023/24 vil være de 65+ årige for både covid- og influenzavaccination. Den endelige målgruppe vil blive ændret, hvis der forekommer sundhedsfagligt belæg for dette i forhold til et eventuelt stigende smittetryk.

I Region Hovedstaden bor der ca. 330.000 borgere i aldersgruppen +65 år. Målgruppens størrelse for vaccinationsindsatsen sæson 2023/24 er stort set halveret sammenlignet med forrige vaccinationssæson, hvor målgruppen for covidvaccination var +50-årige, mens målgruppen for influenzavaccination tilsvarende var +65-årige. Tilslutningsprocenten sidste sæson for covid-vaccination var 89% for de 65-84-årige og 91% for de +85-årige. For influenzavaccination var tilslutningsprocenten 82% for de 65-84-årige og 83% for personer på 85 år og derover. På baggrund heraf forventes det, at ca. 294.000 borgere skal vaccineres mod covid-19, og at ca. 270.000 borgere skal vaccineres mod influenza i den kommende vaccinationssæson.

Derudover kommer udvalgte borgere under 65 år, som er i særlig risiko for et alvorligt forløb med covid-19 eller influenza, som derfor også skal tilbydes vaccination. Herudover skal børn i alderen 2-6 år tilbydes influenzavaccination i form af næsespray.

Implementering af Sundhedsstyrelsens model i Region Hovedstaden

Regionale centre

På baggrund af den betydeligt mindre målgruppe for vaccination og en normalisering af vaccinationsindsatsen skal de regionale vaccinationscentre ikke være af samme størrelse, som i sidste sæson og under covid-19 pandemien.

Derfor lægges der i Region Hovedstaden op til, at der etableres et regionalt vaccinationssted i hvert planområde i regi af de fire akuthospitaler og på Bornholms Hospital. Det er op til det enkelte akuthospital, hvordan de vil organisere indsatsen. Fordelen ved at etablere et regionalt vaccinationssted i regi af hvert akuthospital er blandt andet, at der ikke skal afholdes udgifter til leje af lokaler, da det vil være eksisterende lokaler, der bruges til formålet. Derudover vil der være sikret nem adgang for borgerne, samt gode muligheder for parkering. Hospitalerne er i forvejen bekendte med at vaccinere eget personale. Ligesom i sidste sæson, lægges der op til, at det kan være timelønnede studerende, der ansættes til at stå for vaccination af borgerne på delegation af en ansvarlig læge, og altså slet ikke (eller i begrænset omfang) hospitalspersonale. Ved vaccination på delegation fra en læge, kræver det ikke, at vaccinatøren har sundhedsfaglige kompetencer eller autorisation for at vaccinere. Medarbejdere fra Akutberedskabet, med erfaring med opbygning af vaccinationscentre og dimensionering m.v. vil kunne hjælpe hospitalerne med opbygning af indsatsen og den daglige drift. Hospitalerne vil ikke få til opgave at vaccinere alle borgere i målgruppen i det enkelte planområde. Organiseringen af indsatsen og antallet af private aktører i de enkelte planområder vil blive planlagt ud fra andelen af borgere i målgruppen. Konkret kunne det betyde, at den private aktør skal vaccinere flest mulig i de første travle vaccinationsuger.

Private aktører og almen praksis

Den øvrige organisering af indsatsen med private aktører og almen praksis afhænger af et fælles regionalt udbud, og at der kan indgås en aftale med PLO.

Private aktører vil skulle inddrages via et fælles regionalt udbud, og valg af privat aktør beror derfor i sidste ende på, hvem der vinder udbuddet. Af hensyn til tidsplanen er det nødvendigt at påbegynde et udbud før sommerferien.

Den konkrete placering og antal af vaccinationstilbud i Region Hovedstaden, vil bero på den endelige model, og skal koordineres ud fra bl.a. befolknings sammensætningen i det enkelte planområde.

Alternative modeller

Såfremt indstillingen ikke godkendes og der ønskes en anden model for vaccinationsindsatsen end den statslige/regionale ensartede model vil det betyde, at regionen forventeligt har en anden model end resten af landet. Det vil medføre, at der ikke bliver én fælles kommunikationsindsats overfor landets borgere, og at regionen selv vil have ansvaret for den borgerrettede kommunikation i Region Hovedstaden.

Sundhedsstyrelsens model 2

I Sundhedsstyrelsens anden model, lægges der op til, at vaccinationsindsatsen udelukkende organiseres med almen praksis som supplement til de regionale vaccinationscentre. Denne model fordrer, at der kan forhandles en aftale

med PLO om, at et begrænset antal almen praktiserende læger deltager i ud-rulningen af vaccinationsindsatsen, da der i modellen lægges op til, at der i alt skal være 400-600 vaccinationssteder på landsplan. Til sammenligning deltog ca. 1300 almen praksis i vaccinationsindsatsen 2022/2023. PLO har givet udtryk for, at en model med et begrænset antal af almen praktiserende læger ikke er interessant.

Model bestående af almen praksis og evt. private aktører og

Vælges der i Region Hovedstaden en vaccinationsmodel bestående af private aktører og almen praksis, som i sidste vaccinationssæson, hvor en stor andel af praktiserende læger deltog i vaccinationsindsatsen, vil regionen selv have ansvaret for den borgerrettede kommunikation i forbindelse med vaccinationsindsatsen. Det er ikke afklaret, hvad det vil betyde for distributionen af vacciner i denne model, men der vil formentlig være en distributionsopgave i forbindelse med bestilling og levering af vacciner til de involverede aktører. Hertil kommer opgaven med at planlægge og koordinere indsatsen med mange aktører, så der sikres en meget høj vaccineudnyttelsesgrad på 90% at det begrænset statsligt indkøbte influenzavacciner, som også vil tilfalde. Såfremt der vælges en alternativ model, anbefales det, at der alene fokuseres på almen praksis for at begrænse antallet af aktører.

Økonomi

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har påpeget, at fordi covid-19 ikke længere er klassificeret som en almen farlig sygdom, vil vaccinationsindsatsen 2023/24 blive normaliseret, og derfor er der afsat en snævrere økonomisk ramme til indsatsen på 300 mio. kr. på landsplan. Det ligger fortsat ikke klart, om midlerne fordeles efter antallet af borgere i målgruppen eller efter den regionale fordelingsnøgle. Hvis midlerne til regionerne fordeles efter fordelingsnøglen, vil Region Hovedstaden kunne forvente at have en økonomisk ramme på ca. 93 mio. kr. til den kommende vaccinationsindsats.

Vaccinationssæson 2022/23

Den seneste vaccinationsindsats sæson 2022/23 var i Region Hovedstaden organiseret ved fem store vaccinationscentre, samt apoteker og en stor andel almen praktiserende læger. Vaccinationscentrene i Region Hovedstaden blev etableret under covid-pandemien, hvor en stor andel af regionens befolkning skulle tilbydes vaccination. Med afslutningen af sæsonvaccinationsprogrammet 2022/23 den 1. marts 2023, blev det besluttet at lukke alle vaccinationscentre. Afledte udgifter i relation til vaccinationsindsatsen kompenseres økonomisk af staten.

Økonomi i tidligere vaccinationssæsoner

Den økonomiske rammer under tidligere sæsonvaccinationsprogrammer har været nærmere bestemt i bekendtgørelse om gratis vaccination mod influenza. I bekendtgørelse var taksten for vaccination fastsat, og vaccination kunne foretages af en læge, som i henhold til autorisationsloven og loven om sundhedsfaglig virksomhed kunne vaccinere. Det betød, at en stor andel praktiserende læger og private vaccinationsfirmaer tilbød vaccination mod influenza. Bekendtgørelsen blev ændret i forbindelse med covid-19. I perioden fra efteråret 2021 til foråret 2022 blev der i Region Hovedstaden givet knap 400.000 vaccinationer mod influenza med et bruttohonorar på næsten 75 mio. kr.

I sæson 2022/23 var taksten for vaccination i almen praksis bestemt i rammeaftalen mellem RLTN (Regionernes lønnings- og takstnævn) og PLO om vaccination mod covid-19 influenza og pneumokokker. Det aftalte honorar for vaccination i klinikken var 48,06 kr. per vaccinationsstik med undtagelse af vaccination mod covid-19, hvor vaccinen skulle opblandes. Her blev der i stedet honoreret til 76,05 kr. per vaccinationsstik. Derudover blev der givet et tillæg på 100,48 kr. til vaccinationshonorar, når vaccinationen ikke blev givet i forbindelse med øvrig konsultation. Det betød, at i tilfælde, hvor der blev givet to vaccinationer samtidig, blev den almen praktiserende læge honoreret for to vaccinationsstik samt et vaccinationsgebyr. I perioden fra september 2022 til marts 2023 har regionen betalt ca. 40 mio. kr. for vaccination i almen praksis fordelt på ca. 9 mio. kr. for vaccination mod influenza, ca. 9 mio. kr. for vaccination mod covid-19 og ca. 840.000 kr. for vaccination mod pneumokokker, samt ca. 21 mio. kr. i vaccinationsgebyr.